

Sygn. akt II KS 28/21

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M. K.**,
oskarżonego z art. 200 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 5 stycznia 2022 r.,
skargi obrońcy oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 maja 2021 r., sygn. akt IX Ka [...],
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 22 października 2020 r., sygn. akt V K [...],
i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić skargę;**
- 2. zwolnić oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania skargowego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 22 października 2020 r., sygn. akt V K [...], uniewinnił M. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu, polegającego na tym, że w marcu 2017 r. w W. w lokalu przy ul. [...] poprzez dotykanie i całowanie genitaliów dokonał innej czynności seksualnej wobec małoletniego wnuka D. K., który nie ukończył lat 15 tj. występku określonego w art. 200 § 1 k.k.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów¹⁾ w postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 171 § 7 k.p.k. w zw. z § 5 k.p.k.; art. 182 § 1 k.p.k.), wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrok Sądu *meriti* został zaskarżony również przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, który podnosząc zarzuty mających wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia – obrazy prawa procesowego (art. 7 k.p.k.; art. 170 § 2 k.p.k., art. 171 § 7 k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych, wniósł o uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 18 maja 2021 r., sygn. akt IX Ka [...] uchylił zaskarżony wyrok, i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego, który podniósł następujące zarzuty:

1. naruszenie art. 454 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k., polegające na uchyleniu zaskarżonego apelacjami wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 października 2020 r., V K [...], i przekazaniu sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, albowiem Sąd *ad quem* nie uzupełnił postępowania dowodowego w sposób przez siebie wskazany i nie dokonał całościowej oceny tego materiału dowodowego, wskutek czego przedwczesny był wniosek, że istnieją podstawy do skazania;

2. naruszenie art. 437 § 2 *in fine* k.p.k., polegające na uchyleniu zaskarżonego apelacjami ww. wyroku Sądu Rejonowego w W. w całości i przekazaniu sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania:

a) tylko w celu przesłuchania jednego świadka oraz przesłuchania już powołanego biegłego, ewentualnie dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego psychologa, przy pozornym zaleceniu przeprowadzenia postępowania

dowodowego na nowo w całości, podczas gdy ww. przepis upoważnia do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania tylko o ile jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości;

b) ewentualnie poprzez błędne uznanie, iż zachodzą podstawy do przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości, podczas gdy postulowana przez Sąd *ad guem* potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego nie uprawnia do uchylenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania na zasadzie art. 437 § 2 k.p.k., skoro nie było przeszkód prawnych przeprowadzenia czynności dowodowych przy rozpoznawaniu apelacji.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów 2) obrony świadczonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu w przedmiocie skargi.

Prokurator w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna.

Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do orzekania kasatoryjnego (*zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018/3/23, LEX nr 2428783*). Istotą skargi, o której mowa w rozdziale 55a k.p.k. jest wyłącznie następcza decyzja Sądu odwoławczego o uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. Nie obejmuje ona rzecz jasna poprawności oceny zarzutów apelacyjnych. Przekonuje o tym treść art. 539a § 3 k.p.k., który stanowi, że skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k.

Konstrukcja skargi nie przybiera charakteru *sui generis* "superapelacji", która nakazywałaby Sądowi Najwyższemu przyjmować rolę sądu odwoławczego i ponownie oceniać zarzuty apelacyjne. Podstawą skargi nie są bowiem naruszenia prawa, o jakich mowa w art. 438 k.p.k. Nadzór Sądu Najwyższego nad przestrzeganiem poprawnego stosowania m.in. art. 437 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym sprowadzać się może jedynie do oceny zasadności podjęcia decyzji kasatoryjnej przez sąd odwoławczy, a nie zasadności samej apelacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2018, IV KS 6/18, LEX nr 2499848; zob. też: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018, V KS 13/18, LEX nr 2515962).

Lektura uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w W. prowadzi do wniosku, że Sąd *ad quem* nie naruszył ani art. 454 § 1 k.p.k. ani art. 437 § 2 k.p.k.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu należy stwierdzić, że zagadnieniem kluczowym dla kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego była ocena zeznań pokrzywdzonego małoletniego. W tym zakresie Sąd odwoławczy wnikliwie zweryfikował stanowisko Sądu pierwszej instancji i wykazał w obszernych fragmentach uzasadnienia, że relacje procesowe tego świadka – wbrew pogładowi Sądu *meriti* – nie zostały złożone pod przymusem, o którym mowa w art. 171 § 5 pkt 1 k.p.k., a zatem mogły stanowić podstawę do czynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Ponadto Sąd *ad quem* zweryfikował ocenę dowodu z zeznań pozostałych świadków tj. X. K., A. K. i J. K., zajmując przeciwne od Sądu *a quo* stanowisko co do ich treści i wartości dowodowej, uznając, że również i te dowody spójnie wskazują na sprawstwo oskarżonego, co jednak – zgodnie z regułą *ne peius* – nie pozwalało na wydanie wyroku reformatoryjnego i skazanie oskarżonego, lecz implikowało konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. W tym kontekście wskazywanie w skardze na akcentowaną przez Sąd odwoławczy potrzebę przesłuchania biegłego Ł. M. oraz świadka M. H., czego Sąd ten sam nie przeprowadził stanowi okoliczność drugorzędną w żadnym razie nie podważającą podstawności uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji.

W sprawie nie doszło też do naruszenia art. 437 § 2 k.p.k. Zarzut obrazy tego przepisu jest ewidentnie bezpodstawny skoro Sąd odwoławczy w rubryce 4.1 formularza uzasadnienia wskazał na przepis art. 454 § 1 k.p.k., jako podstawę orzeczenia kasatoryjnego, co koresponduje z treścią rozważań tego Sądu w zakresie weryfikacji oceny dowodów³w. Nie było zatem tak, jak to podnosi autor skargi, że uchylenie orzeczenia Sądu pierwszej instancji nastąpiło „tylko w celu przesłuchania jednego świadka oraz przesłuchania już powołanego biegłego” (zarzut 2a *petitum* skargi). Rzecz jasna – wbrew temu, co zdaje się sugerować obrońca oskarżonego w zarzucie 2b skargi – podstawą wyroku kasatoryjnego nie była potrzeba przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości, a zatem argumentacja w tej części jawi się jako oczywiście chybiona.

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając M. K. od ponoszenia kosztów⁴w sądowych postępowania skargowego. Nie uwzględniono natomiast wniosku obrońcy oskarżonego o zasądzenie kosztów obrony z urzędu w postępowaniu skargowym, albowiem skoro obrońca został ustanowiony na potrzeby całego postępowania, to należne mu wynagrodzenie zostanie zasądzone w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 626 § 1 k.p.k.).